

Letní program 2007

16. června 2007, 15.00 hod., Dvůr Fratres

ZEMĚDĚLSTVÍ & KULTURA EVROPSKÁ VIZE

Mluví-li se v EU o zemědělství, jedná se většinou o změnách struktury, o racionalizaci, o výrobních normách, cenách atd. Často slyšíme o požadavku, že by se sedláci měli přizpůsobit podmínkám velkého trhu. Méně se ptáme, jak se vidí oni sami, co to znamená pro jejich způsob života, když vesnice pozvolna vymírají, regiony se vyliňují a celé krajiny mění svůj tvář. Vlastníme parametry pro zjištění kulturních ztrát, nebo zůstane tzv. reálná nutnost jedinou mírou? – Kulturní Most se ptá na kulturní následky velkého trhu.

ŽIVOT A SMRT VENKOVA

UMĚLECKÁ FOTOGRAFIE GERLINDY MIESENBOCK

„Lidé na venkově stojí jednou nohou v tradičním způsobu života, druhou v moderním, pokouší se marně zachovat minulé anebo se přeorientoval.“, říká fotografka **Gerlinde Miesenböck** a vysvětluje: „Chtěla bych tematizovat takzvané vymírání sedláků, které zůstává při diskuzích o pracovním trhu a cenách potravin většinou bez povšimnutí.“

PŘEDNÁŠKA: FRANZ FISCHLER

EVROPA A AGRİKULTURA –

MÁ VIZE O BUDOUCNOSTI ZEMĚDĚLCŮ

Dlouholetý komisař EU pro zemědělství a rozvoj venkova, **Dr. Franz Fischler**, představí svou vizi o budoucnosti venkova a zemědělství. Pohledně zpět na své působení v Bruselu a vysvětlí, jak by mělo zemědělství v Evropě pokračovat.

STATEMENT ZUZANY KRAJČOVIČE

„NÁŠ ŽIVOT JE PŘEORÁN“ –

PROBLÉMY ČESKA S EU

Gerlinde Miesenböck

Od vstupu ČR do EU 1. května 2004, začíná Česko kulturní a sociální vliv velkého trhu ve zrychleném tempu. Vše je jiné. Ale jak se mění náš sousední region za hranicemi? – **Zuzana Krajčovičová**, jediná žena, zástupkyně strany Zelených, v městské radě Slavonic, vypráví o migraci, výprodeji města, rozhodování cizích, o sociálním napětí a o krajině, která postupně ztrácí svůj původní charakter...

FRANZ FISCHLER ODPOVÍDÁ NA OTÁZKY Z PUBLIKA

Hlavním tématem diskuze jsou problémy a šance zemědělství, jako je severní Waldviertel, Jižní Čechy a Jižní Morava. – **Kulturní Most doufá**, že se do diskuze zapojí sedláci a selky a obyvatelé z obou stran hranice!

LYRIKA – ČTENÍ: RICHARD WALL

Básně **Richarda Walla**, básníka z Mühlviertelu krouží okolo změn jeho venkovského života. Jeho věčný, nedojemný tón nechává smutek o to působivěji prosívat: „Půda, která po staletí obilí dodávala, / dobytek, panstvo i poddané živila / je přeposouvána, pro život v „zelení“ / pro odpočívadla na dálnicích, rychlý sex nebo / nákupy, nájezdy, výjezdy, zájezdy, rychlé úniky / krátké návraty, ještě rychlejší dopravu lidí a zboží- / zboží jménem člověk. Násilí, které zde ničí, / chce smazat dějiny, vzpomínky - / a krajší s krajinou naše životy.“ – **Erich Hackl** posuzuje v deníku „Die Presse“ lyriku Richarda Walla: „Básně dodávají síly svých názvů. Zprostředkovávají pochopení, tesk, trpělivost.“

Hudbou obohatí program: Kapela „**Dobersberger Tanzmusi**“ pod vedením kapelníka **Petra Bindera**.

14. července 2007, 15.00 hod., Dvůr Fratres

UMLČENÍ - ZA VRAŽDĚNÍ ATENTÁTY NA ŽURNALISTY - JAK SE MOCNOSTI ZBAVUJÍ KRITIKŮ

Dříve mířily politické atentáty většinou proti zástupcům vedení státní moci, dnes se stávají jejich obětmi stále častěji nezávislí žurnalisté, kteří se odváží kritizovat politiku své vlády. Vraždy na objednávku či ne? – Kulturní Most ukazuje zákulisí dvou exemplárních politických vražd, které již několik měsíců pobuňují světovou veřejnost.

ČTENÍ ERIKY PLUHAR: POLITICKÉ ZÁVĚTI & VLASTNÍ TEXTY

Herečka, zpěvačka, režisérka, spisovatelka – **Erika Pluhar** vystupuje ve Fratres hlavně jako „veřejná osoba“ Erika Pluhar, ta, celý život nepoddajná, která se do všeho plete, solidarizuje, angažuje se. V rozhovoru s **Andreasem Kövarem** se zabývá především touto fasetou své osobnosti: od hnutí „Umělci za mír“, k „Polisariu“ až k Výboru pro Salmana Rushdie. – Po přečtení vlastních textů, následují poslední texty nedávno zavražděných žurnalistů: Poslední článek, který napsala **Anna Politkovskaja**, krátce před svým zavražděním, pro *Nowaja Gazeta*, v kterém odkrývá otřesná fakta o metodách ruského „boje proti terorismu“. Závětí jedné odvážné ženy. – Poslední dopis **Hranda Dinka**, napsán v den své smrti, je skličujícím svědectvím o zstrašování a ohrožování nepoddajných intelektuálů, kteří se upsalí boji proti padělání dějin a pohrdání člověkem. Erika Pluhar přečte též toto nedokončené psaní.

STŘELBA PŘED REDAKCÍ

Známy arménský žurnalista **Hrand Dink** byl zavražděn 19. ledna 2007 před redakcí svých novin Agos. Téměř 200.000 truchlících ho doprovázelo na jeho poslední cestě. O několik dní později vrah, turecký nacionalista Ogün Samast, spolu s policistou před tureckou státní vlnkou. Dink byl předtím obviněn, po svých veřejných výstupech k vyraždní Arměnců, z „urážky tureckví“. Turecko popírá genocidu 1,5 milionů Arměnců.

Erika Pluhar

Vzpomínají osobní přátelé a sympatizanti **Hranda Dinka**: **Mgr. Alev Korun** (Videňská obecní radní); **Heribert Rahdjian** (Obvodní starosta Josefstadt); **Mgr. Mustafa Akgün** (Společnost pro ohrožené národy); **Ing. Martin Bitschnau** (Zástupce Vertreter arménské obce ve Vídni); **Ali Can** (Feycom); **Werner Rotter** a.d.

STŘELBA V MOSKEVSKÉM VÝTAHU

Anna Politkovskaja, symbolická postava kritického žurnalistu v Rusku, byla 7. října 2006 zavražděna ve výtahu v domě svého bydliště v Moskvě. President Putin k tomu řekl jen, že její smrt je „pro Rusko škodlivější, než kdy byly její články“. Politkovskaja byla postupně vylučována z veřejnosti. Její zavraždění zapadá do obrazu země, ve které jsou média stále více sjednocována, etnické konflikty tabuizovány a opoziční duch umlčován. **Andreas Kövar** vzpomíná Annu Politkovskajku. Prováděl jí Vídni a cítil se rozsahem jejího ohrožení tak ohromen, že jí prosil, aby se nevracela do Ruska.

Hudební program: zazpívá **Arménský sbor Mechitaristů z Vídne**, a capella, duchovní a lidové písně. Pod vedením: **Antoinette Unanyan**.

Výstava Wolfganga Böhma otevřena! (Presentace při **Finisáži 4. srpna**)

15. července 2006, 15.00 hod., Galerie Slavonice

PROMÍTÁNÍ FILMU: „ARARAT“

Kulturní Most uvede v Galerii, na Dolním náměstí ve Slavonicích, oceněný film arménské režisérky **Atoma Egojana** (m.j. s *Charlesem Aznavourem*). Snímek jedná o genocidě Arměnců v Turecku v roce 1915 – poukazuje, jak je těžké, vyrovnat se s minulostí. – „Virtuózní hra v karty, není film o genocidě, nýbrž o vzpomínání a popírání!“ (*Le Monde*). - 116 Min., Kanada 2002.

4. srpna 2007, 15.00 hod., Dvůr Fratres

LÉČENÍ HUDBOU I.

Hudbě, jako nejstaršímu médiu léčby, byla v každé epoše různým způsobem připisována schopnost, vrátit do rovnováhy tělesné, psychické a duševní poruchy. **Mgr. Dr. Dr. Andrea Korenjak**, se jako stipendistka Rakouské akademie věd a vyučující na Mozarteu v Salcburku v tříletém turnusu přednášek věnuje kulturně-antropologickým a historickým aspektům tohoto tématu.

KOSMOS ŽIVOTA - LINIE FINISÁŽ WOLFGANGA BÖHMA

„Kosmologie nepomijivosti“, tak označuje ředitel Dolnorakouského zemského muzea, **Mgr. Carl Aigner**, erupivní propletené linie na obrazech **Wolfganga Böhma**, které se pohybují mezi malířstvím a grafikou. Pro malíře, který žije ve Waldviertelu, je plynulá, nepřerušovaná linie principem tvorby a možností definice světa: „Když se linie přeruší, nebo je doplněna barvou, nebo zničena, pak vzniká plocha nebo prostor a tím možný význam“ (*Wolfgang Böhm*). Malíř, narozený ve Vídni, je m.j. nositelem ceny Theodora Körnera a Antona Faistauera.

PŘEDNÁŠKA WERNERA F. KÜMMELA „NEJSLADŠÍ MELODIE ŽIVOTA“ PULS, RYTMUS SRDCE & HUDBA

Em. Univ.-Prof. Dr. Werner F. Kümmel (z Univerzity Johannese Gutenbergu v Mainzu) vydal v roce 1977 knihu „Hudba a medicína“. Prof. Kümmel se z historické perspektivy zabývá najednou straně pulsem a bušením srdce, na straně druhé „ozvami srdce“ v kompozicích z 18. – 20. století. K tomu uvede příklady z not a zvuků, od Bacha a Händla k Bergovi und Messiaenovi.

PŘEDNÁŠKA ANDREY KORENJAK: „LÉČENÍ HUDBOU“

Hudební vědkyně a psychologka **Mgr. Dr. Dr. Andrea Korenjak** poukáže na „most“ mezi lékařskými úvahami o působení hudby v

Wolfgang Böhm

době baroka a historií Goldberg-variací Johanna Sebastiana Bacha ke koncertu „Gold.Berg.Werk“. Uvede skladatele **Karlheinz Essla** a trio Orpheus..

PREZENTACE KNIHY:

„MOST MEZI SVĚTY“ - EXPERIMENT Z FRATRES

Jedenáct let kulturní činnosti v příhraničí a její echo v mediích je zdokumentováno v publikaci, která vychází za podpory zemské vlády Dolního Rakouska soukromých sponzorů. Bohatě ilustrovaná **Kronika Kulturního Mostu** obsahuje léta 1996 bis 2006, vyvolává vzpomínky. Události ve vzpomínkách: v tématech, kontraverzích a tendencích proměn od let po pádu „železné opony“ se odráží napínavá část středoevropských dějin kultury a doby. V publikaci se nachází také historický proslov smíření, který pronesl kardinál Franz König v roce 2001 ve Fratres.– **Subskripční cena: € 9,-**

V 18.00 hod.: GOLD.BERG.WERK (2003/2007) KONCERT KARLHEINZE ESSLA ORPHEUS-TRIA A LIVE-ELEKTRONIKY

Barokní zvuková škála Goldberg variací od J. S. Bacha, hraná v nové interpretaci pro smyčcové trio a live-elektronik, je transformována elektronickou intervencí do nového spirituálního prostoru. „Aria s různými změnami“ je dále zpracována pomocí digitálních prostředků. Polyfonií se dostává nového významu v poli napětí mezi dávnou minulostí a blízkem naší přítomností. (*Essl*). Současná interpretace Goldberg variací poji jednotlivé variace do skupin a pouští od typického „cembalistického“ zbarvení zvuku.

Účinkují: **Karlheinz Essl** (Live-Elektronik) a trio Orpheus: **Christina Neubauer** (housle), **Martin Kraushofer** (Viola), **Ulrike Rohland** (Violoncello).

Kulturbrücke Fratres

Fratres 11
A-3844 Waldkirchen/Thaya

18. srpna 2007, 15.00 hod., Dvůr Fratres

ČLOVĚK & PROSTOR ARCHITEKTURA ŽIVOTA

Architektura jako symbolické prostředí člověka podrobujeme zkoušce. Na dnešních různorodých akcích jde nejen o aktuální pozici někdejší „královské disciplíny“ v umění, nýbrž o formy a významy ve výtvarném umění, literatuře a hudbě.

VÝSTAVA LIZZY MAYRL: KOKONY

Zájem **Lizzy Mayrl**, umělkyně objektu, narozené 1962, směřuje nejen do viditelného prostoru, k architektuře úsudku a lidským strukturám. Umělkyně tvoří prostory, které jsou opuštěny, nebo zásahem opět obydleny. Otvory kokonů mluví o transformaci v neurčený neviditelný tvar. Cyklem kokonů klade umělkyně otázku jak zvládnout lidský život. Její objekty z různých materiálů jsou relikty procesu, jsou nádoby, obaly, pouzdra: materiální zbytky změněného stavu, bodu nula a nového počátku. Umělkyně pracující ve Weinviertelu se zúčastnila 51. Biennale v Benátkách a svými výstavami a instalacemi se stala známou zejména v centrální a východní Asii.

FRIEDRICH KURRENT: POSTOJE V ARCHITEKTUŘE - ČTENÍ A ROZHOVOR

Známy 75-letý architekt, teoretik architektury, žák Holzmeisterův, Prof. **Friedrich Kurrent** předkládá v „Textech o architektuře“ souhrn zkušeností svého života. Stěžejní body Kurrentova čtení jsou poměr architektury a umění, postoje v architektuře a stavby ve Vídni: na příkladech ze stavebnictví posledních desetiletí ukazuje Kurrent m.j. jak prostoduchost a polovičatost opětovně zabraňuje dobrým řešením. Přičemž také vyzdvihuje povedené projekty a naznačuje, kterým směrem by se architektura ve Vídni i jinde mohla, či měla vydat. **Moderuje:** profesora Friedrich Kurrent představí expertka na architekturu **Mgr. Gabriele Kaiser**.

ROMÁN A STAVEBNÍ PLÁN ČTENÍ G.F. JONKE: GEOMETRICKÝ VLASTENECKÝ ROMÁN

Karlheinz Essl

Nedávno nově vydaný úspěšný román rakouského spisovatele **Gerta F. Jonkeho** způsobil na začátku sedmdesátých let velký rozruch svou novou strukturou vyprávění: tradiční žánr byl tehdy rozřízněn a nově založen. – S odstupem téměř 35 let čte Jonke ze svého „Geometrického vlasteneckého románu“ a vysvětluje svůj *stavební plán* tohoto a jiných textů. Korutanský 61-letý virtuos jazyka je m.j. nositelem *Bachmannovy* a *Kleistovy* ceny.

„ARCHITEKTURA JE ZMRAZENÁ HUDBA“ KONCERT: ÖGMUNDUR THOR JOHANNESSEN

V tomto citátu Friedricha Schlegela se skrývá zajímavá formulace charakterizování stavitelského umění. Je architektura ve skutečnosti jen „užitá hudba“, jak se Schlegel domníval? Nebo, jak napsal Goethe, „oněmělá hudba?“ – Obě metafory se vztahují na společné struktury harmonie v hudbě a v architektuře, kterými se zabýval už Pythagoras, Platon, Vitruv či Leonardo. Po krátkém tématickém úvodu **Mag. Dr. Dr. Andrea Korenjak** umožní koncert islandského kytaristy **Ögmundur Thor Johannessona** smyslný náhled do těchto myšlenek. – Umělec, který studoval v Barceloně a na Mozarteu v Salcburku, kde s vyznamenáním v roce 2003 diplomoval, vyhrál ve Francii renomovanou soutěž „Augustin Barrios“ ve hře na kytaru.

Vernisáže a přednášky doprovázené hudebním programem.
Pro hraniční přechod: je nutno mít platný cestovní doklad!
Návštěvy po zahájení výstav po dohodě možné.

PROSÍME, DOSTAVTE SE VČAS!

Tel./Fax: +43(0)2843/2874 o. 0664/4305651

E-Mail: kulturbruecke@museumhumanum.com

Websites: www.museumhumanum.com

www.kulturbruecke.com

8. září 2007, 17.00 hod., Dvůr Fratres

Literatura je paměť lidstva. Odráží se v ní také subjektivní sebezpoznaní i poznání okolního světa, které často zahrnuje možné, jako rozšíření faktického. Existují vůbec „autentické záznamy“, když píše to JA, každého spisovatele, se sestává z nespočetných faset? Smíme v literární knize vzpomínek kontrolovat faktický obsah pravdy a při neshodách volat autora k zodpovědnosti? Nebo to musíme v některých případech dělat, abychom neohrozili literaturu pamětníků doby? – Souhrn ke kontraverzi okolo Connyho Hanneese Meyera.

PŘEDNÁŠKA GUDULY WALTERSKIRCHEN EXISTUJÍ „PRAVDIVÉ“ AUTOBIOGRAFIE?

Z pohledu historičky a publicistky **Dr. Guduly Walterskirchen** mají výpovědi pamětníků doby problematickou hodnotu. Na jedné straně platí jejich vzpomínky za důležitý zdroj pro historiky, na straně druhé jej vrhají do dilema, jelikož jsou přirozeně subjektivní, odstupem času a pozměněné emoce a tím pro výzkum jen podmienečně platné. – Autorka pracuje při vzniku svých historických knih, které se především zabývají meziválečnou dobou a 40.lety minulého století, intenzivně s *Oral history*.

„ODE DNEŠKA SE MNOU NEZPÍVÁŠ“ – ZÁPISKY Z DĚTSTVÍ ČTENÍ C. H. MEYERA

Vzpomínky vídeňského divadelníka, **Connyho Hanneese Meyera**, na své dětství vyvolaly u mnohých silné emoce k otázce autenticity autobiografického psaní. Při kontraverzi se pochybovalo m.j., jestli autor vůbec byl jako židovské dítě v koncentračním táboře Mauthausenu internován. – Jistě je, že člověk žijící mezi námi předkládá působivé svědectví o své *přítomnosti*, ke které přirozeně patří také mezery v paměti i následky prožitého traumatu. – Smíme ponížovanému člověku poškozenému nacismem brát jeho identitu obětí, jen proto, že *dnes* neexistuje žádný důkaz o jeho internaci v Mauthausenu? O své knize, vydané 2006, říká autor: „Zápisky z mého dětství jsem se pokusil přivolat zpět do vědomí mizící vzpomínky, zasadit události, které se staly před 60 lety, do fiktivní přítomnosti, jakoby se staly teprve nedávno, a situace, které byly významné pro můj vývoj, aktualizovat.“

Lizzy Mayrl

Archiv pro Dokumentaci rakouského odporu (DÖW) však míní, že by takto mohla být znehodnocena celá literatura holocaustu a mluví „nalezeném soustu pro zapírače holocaustu“. – Autor, kterého představí **Andreas Kövare**, bude číst ze své sporné knihy a dostane příležitost, vyjádřit se k vysloveným výčitkám.

PŘEDNÁŠKA HANSE KEILSONA: TRAUMA & FRAGMENTOVANÁ PAMĚŤ

V Holandsku žijící židovský lékař, psychiatr, psychoanalytik a spisovatel, **Hans Keilson**, který je sám svědkem a postiženým holocaustu, uveřejnil m.j. autobiografický román „Život jde dál“, i romány, eseje a lyriku. Jeho vědecko-psychoanalytické dílo se zabývá sekvenční traumatizací u dětí. Vzniklo když se v Nizozemí staral o židovské válečné sirotky, vydáno 1976. – Hans Keilson promluví *poprvé* v *Rakousku!* Na závěr přečte své básně.

KONCERT: ERICH WOLFGANG KORNGOLD

Hudební skladatel, **Erich Wolfgang Korngold** (1897-1957), pocházející z Brna, emigroval v roce 1934 do Ameriky, je věhlasný svými 19 filmovými kompozicemi a obdržel dvakrát *Oskara*. O oživení jeho celkové díla se v Rakousku stará sdružení (CH)AMBER. Ve spolupráci s *Dominikem Nostizem* (Sdružení 08) zahrají čtyři umělkyně, které pracují v prvotřídních orchestrech jako sólistky. Smyčcový kvartet č.2 v Es-dur op.26 (1933) ve čtyřech větech: **Sabine Nova** (1.housle), **Nani Malm-Zimmerberg** (2.housle), **Lena Fankhauser** (viola), **Sissi Schmidhuber**(violoncello). **Moderují:** **Martina Stigler**, **Andreas Kövare**. **Partner projektu:** Verein 08 (Dominik Nostitz)

Výstava Lizzy Mayrl otevřena!